

KONKURS
inwestujemy
u siebie!

SŁOWNICZEK POJĘĆ KONKURSOWYCH

INNOWACJA

Innowacja jest jednym ze słów kluczowych dla współczesnego świata, odnoszącym się do twórczo sformułowanych, nieznanymi i/lub niestosowanymi wcześniej idei, rozwiązań czy metod: *innovare* to po łacinie *tworzenie czegoś nowego*.

Jeśli nowe pomysły i rozwiązania znajdują praktyczne

zastosowanie możemy mówić o ekonomicznym wymiarze innowacji. **Innowacja** w konkretnej firmie zaczyna się od **wynalazku**- pomysłu, którym może być na przykład nieznanne wcześniej i/lub niestosowane w praktyce rozwiązanie techniczne albo organizacyjne. **Wynalazek** może być efektem własnej pracy badawczej firmowego zespołu lub pojedynczego wynalazcy, można go także zakupić w formie patentu lub licencji albo nabyć w gotowej postaci- na przykład podzespołów, maszyn, urządzeń czy szczegółowego opisu określonych innowacyjnych pomysłów. O **innowacji ekonomicznej** możemy mówić jednak dopiero wtedy, kiedy dany wynalazek znajdzie praktyczny użytek, na przykład z jego udziałem rozpocznie się wytwarzanie oraz sprzedaż określonych dóbr. Można zatem powiedzieć, że **ekonomiczna innowacja to kilkietapowy proces przekształcenia istniejących możliwości w nowe idee, by docelowo wdrożyć je do praktycznego zastosowania.**

Niektóre rodzaje innowacji:

- **produktowa polegająca na wprowadzeniu na rynek całkowicie nowego towaru czy usługi**, na przykład flota autonomicznych, elektrycznych taksówek, obchodzących się bez kierowców;
- **produktowa polegająca na znaczącym ulepszeniu istniejącego na rynku towaru lub usług** - na przykład smartfon z wbudowaną anteną fraktalną, która zdecydowanie zwiększa parametry jego zasięgu;
- **w obszarze produkcji lub pakowania** - na przykład pudełko do pizzy, z którego po połamaniu można zrobić cztery tacki, łyżeczki do sosów i pudełko mniejsze od pierwotnego, w które można zapakować niezjedzone kawałki;
- **w obszarze dostaw i operacji** - na przykład platforma do zamawiania jedzenia online umożliwiająca dostarczenie jedzenia do domu z każdej lokalnej restauracji;
- **w obszarze praktyk biznesowych** - na przykład wprowadzenie szkolenia z efektywności osobistej dla wszystkich zespołów w firmie w celu rozwinięcia innowacyjnego i kreatywnego spojrzenia u każdego pracownika;
- **w obszarze organizacji miejsca pracy**- na przykład zaprojektowanie ciągów komunikacyjnych między budynkami w taki sposób, że każdy pracownik idąc na codzienne rutynowe spotkanie obowiązkowo spotyka po drodze wszystkich istotnych współpracowników, z którymi przy okazji może służbowo porozmawiać;
- **w obszarze marketingu/produkt design** - na przykład nowy sposób projektowania buteleczek do kosmetyków, nadający im wyjątkowo ekskluzywny wygląd.

INWESTOR

Inwestor to podmiot ekonomiczny (osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej) przeznaczający aktualnie dostępne środki finansowe na przedsięwzięcie lub dobra mające mu przynieść zysk w przyszłości. Może on, lecz nie musi, być jednocześnie przedsiębiorcą. Podejmowany przez inwestorów proces inwestowania jest warunkiem koniecznym osiągnięcia **wzrostu gospodarczego**.

INWESTYCJA

Inwestycja to pewien nakład, wydatek poniesiony przez dany podmiot gospodarczy **teraz** z myślą o korzyściach mających się pojawić **później**. Ma ona na celu utrzymanie, stworzenie lub powiększanie szeroko pojętego kapitału, który w każdym przedsiębiorstwie jest niezbędny, by zapewnić jego bieżącą działalność i/lub umożliwić mu rozwój.

Inwestycja może przyjąć postać **środków finansowych** (np. pieniędzy, lokat), **środków materialnych** (np. maszyn, urządzeń, nieruchomości, zapasów) oraz **kapitału ludzkiego** (np. wiedzy czy umiejętności pracowników, korzystnej atmosfery w miejscu pracy). Inwestycją mogą być również **działania tworzące lub zmieniające wizerunek publiczny danej firmy czy organizacji**.

Jedną z kluczowych cech inwestycji jest ryzyko, jakie się z nią zawsze wiąże. W związku z tym można inwestycję postrzegać także jako dobrowolny akt wyrzeczenia się aktualnych, pewnych korzyści na rzecz oczekiwanych, lecz niepewnych korzyści w przyszłości. Im bardziej niepewna wydaje się być owa

przyszłość, tym mniejsza jest skłonność podmiotów ekonomicznych do inwestowania.

KŁOPOTY EUROPEJSKIEJ GOSPODARKI

OBECNA SYTUACJA W EUROPIE ¹	
	W wyniku światowego kryzysu gospodarczego i finansowego poziom inwestycji w Unii Europejskiej jest zbyt niski i rośnie zbyt powoli. W porównaniu ze szczytowym poziomem w 2007 r., poziom inwestycji w UE w 2014 r. pozostawał wciąż niższy o około 15 %.
	Choć rynek w Europie zachował płynność, inwestorzy niechętnie podejmują nowe inwestycje z powodu ogólnej niepewności, braku zaufania i niskiego wzrostu gospodarczego.
	Rządy krajów wchodzących w skład UE obcinają znacząco wydatki na inwestycje z powodu zbyt wysokiego poziomu długów publicznych: wzrost on w ostatnich latach z poziomu 60% PKB do około 90%.

¹ http://ec.europa.eu/economy_finance/graphs/2015-06-24_eu_investment_plan_en.htm

W strefie gospodarczej UE istnieją poważne finansowe i niefinansowe bariery inwestycyjne, wynikające z przyczyn prawnych oraz technicznych a także słabego dostępu do potencjalnych źródeł finansowania.

W perspektywie krótkoterminowej zbyt małe nakłady inwestycyjne spowalniają ożywienie gospodarcze w Europie. Gospodarki większości państw UE rosną, jednak ciągle zbyt wolno w stosunku do oczekiwań. Sytuacja na rynku pracy poprawia się, ale bezrobocie pozostaje zbyt wysokie, szczególnie wśród młodych ludzi.

W perspektywie długoterminowej brak inwestycji wpływa negatywnie na wzrost gospodarczy i konkurencyjność europejskiej gospodarki.

Niewielkie nakłady inwestycyjne na rzecz strefy euro mają negatywny wpływ na ogólną wysokość kapitału akcyjnego- tę część kapitału europejskich spółek akcyjnych, która powstaje na skutek emisji akcji. Powstrzymuje to potencjał wzrostu gospodarczego, obniża wydajność, poziomy zatrudnienia i spowalnia proces tworzenia nowych miejsc pracy w Europie.

PLAN INWESTYCYJNY DLA EUROPY

Plan inwestycyjny dla Europy (zwany również „planem Junckera”) to inicjatywa UE polegająca na uruchomieniu w okresie 2015- 2018 co najmniej 315 mld EURO w postaci inwestycji publicznych i prywatnych w celu:

- pobudzenia inwestycji w krajach unijnych, by przywrócić ich poziom do wysokości sprzed kryzysu finansowego, który rozpoczął się w 2007/2008 r.,
- podniesienia konkurencyjności gospodarki UE,
- zapewnienia długofalowego wzrost gospodarczego w UE.

Przyjęcie Planu wyniknęło z diagnozy wskazującej, iż obecne niedoskonałości rynku europejskiego wymagają wspólnych, skoordynowanych działań na szczeblu UE, które pozwolą odwrócić negatywne tendencje gospodarcze i przyniosą oczekiwane ożywienie, ale bez zwiększania długu publicznego oraz obciążania budżetów krajowych. Twórcy Planu uważają, że zasoby finansowe odpowiednie do przełamania tendencji stagnacyjnych są w UE dostępne - trzeba je tylko pozyskać do wspierania inwestycji. Według szacunków Komisji Europejskiej Plan Inwestycyjny może przyczynić się w nadchodzących latach do zwiększenia PKB UE o 330-410 mld EUR oraz do stworzenia od 1 do 1,3 mln nowych miejsc pracy.

Najważniejszym elementem Planu inwestycyjnego dla Europy jest **Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS)**. Ustanowiono go w ramach Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI). Ma on do połowy 2018 r. doprowadzić do uruchomienia co najmniej 315 mld euro na dodatkowe inwestycje w gospodarkę realną, której podmioty to przede wszystkim gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa i rząd.

Założenia Planu stanowią, że:

- EFIS nie będzie finansował wybranych przedsięwzięć w całości- ma gwarantować inteligentne wykorzystanie pieniędzy w celu przyciągnięcia zewnętrznych środków do określonych inwestycji. W ramach EFIS finansowane będzie zatem średnio 20 % ogółu danej inwestycji, a na pozostałe 80 % znajdują się środki z innych źródeł finansowania, prywatnych i publicznych.

- Fundusz wnosi wkład w finansowanie projektów, które nie mogłyby zostać sfinansowane wyłącznie przez sektor publiczny lub przez sektor prywatny.
- Jest ukierunkowany na projekty inwestujące w gospodarkę realną w obszarach takich jak infrastruktura, edukacja, badania, innowacje, energia odnawialna i efektywność energetyczna.
- Preferuje małe i średnie przedsiębiorstwach oraz spółki zatrudniające 250-3000 pracowników.
- Koncentruje się na projektach **najbardziej innowacyjnych**, a zatem jednocześnie **najbardziej ryzykownych, stanowiących zwykle pierwszy krok do rozpoczęcia nowej i większej działalności napędzanej przez badania naukowe**. Fundusz ma w związku z tym m.in. zapewnić gwarancję z tytułu pierwszej straty a także inwestować wcześniej, niż ewentualne inne podmioty prywatne i publiczne, zachęcając je tym samym do podejmowania inwestycji.

POZAFINANSOWE ZYSKI Z INWESTOWANIA DLA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Współcześnie zarówno inwestorzy jak i społeczność lokalna coraz uważniej przyglądają się poszczególnym firmom, starając się ustalić, czy ich działalność nie pochłania nadmiaru deficytowej energii, nie prowadzi do wysokiej emisji gazów cieplarnianych, nie opiera się na korzystaniu z pracy nieletnich czy nielegalnych pracowników, nie narusza praw człowieka, w tym w szczególności praw pracowniczych albo czy nie praktykują one kreatywnej księgowości, unikając na przykład płacenia lokalnych podatków.

W tym kontekście mówi się coraz więcej o „inwestycjach odpowiedzialnych społecznie”. Jest to proces inwestycyjny, który od samego początku bierze pod uwagę pozafinansowe skutki społeczne i środowiskowe, zarówno pozytywne jak i negatywne, starając się maksymalizować te pierwsze i ograniczać te drugie.

Lista możliwych pozafinansowych korzyści dla społeczności lokalnej wynikających z pojawienia się w danym miejscu nowej inwestycji będzie oczywiście ściśle związana z kulturą organizacyjną firmy i profilem jej działalności. Nawet małe czy dopiero zaczynające swą działalność przedsiębiorstwa mogą jednak coś zaoferować mieszkańcom okolicy. Wskazuje się m.in. na następujące sposoby wspierania społeczności lokalnej przez inwestujące firmy :

- **Marketing zaangażowany społecznie** prowadzony przez firmę uwzględniający zarówno jej cele marketingowe jak i lokalne potrzeby społeczne, np. przeznaczanie określonej części zysku ze sprzedaży danego towaru na wybrany cel prospołeczny.
- **Ograniczanie lokalnej emisji odpadów, zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych** przez promowaną przez firmę optymalizację procesów produkcji, transportu i logistyki. Firmy mogą również upowszechniać lokalnie stosowane przez siebie innowacyjne rozwiązania proekologiczne, by poprawiać stan miejscowego środowiska.
- **Wolontariat pracowniczy** czyli podejmowanie i wspieranie przez firmę działalności jej pracowników na rzecz lokalnych organizacji pozarządowych i instytucji, rozwiązujących środowiskowe problemy.
- **Prowadzenie przez daną firmę kampanii społecznych** czyli działań ukierunkowanych na korzystną zmianę postaw lub zachowań wybranej grupy odniesienia w społeczności lokalnej, przy pomocy mediów jako nośnika przekazu- na przykład wspieranie organizacyjne i techniczne tematycznych wydarzeń (impres) masowych.

PROJEKT INWESTYCYJNY

Jest to opis zbioru zadań inwestycyjnych, które są od siebie wzajemnie zależne i wspólnie służą do osiągnięcia celu danego przedsięwzięcia inwestycyjnego. **Projekt inwestycyjny** powinien

zawierać informacje na temat:

- celu planowanej inwestycji,
- nakładów niezbędnych do jego realizacji,
- źródeł finansowania,
- kryteriów i metod oceny efektywności i ryzyka,
- uczestników procesu inwestycyjnego,
- założonych efektów z inwestycji.

Projekty inwestycyjne innowacyjne charakteryzują się tym, że wykorzystują nowe technologie czy rozwiązania. Mogą one zawierać plan wprowadzenia na rynek nowych produktów lub usług (innowacyjność produktowa), a także wdrożenia przez przedsiębiorstwo nowego procesu technologicznego, który ma na celu oferowanie całkowicie nowej oferty lub kontynuowanie dotychczasowej, ale na lepszych warunkach.

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Jest to zbiorowość ludzka zamieszkująca wyodrębnione, stosunkowo niewielkie terytorium, jak np. parafia, przysiółek, wieś, czy osiedle, na którym działa firma, dla której

przygotowujemy nasz projekt. Występują w niej silne więzi wynikające ze wspólnoty interesów i potrzeb zamieszkujących ten teren ludzi, a także z ich poczucia zakorzenienia i przynależności do „swojego” miejsca.

TWORZENIE NOWEGO MIEJSCA PRACY

Stosowane są różne definicje terminu „nowe miejsce pracy”, sformułowane głównie z myślą o interesach instytucji

dofinansujących przedsiębiorców, które chcą oszacować, ile takich miejsc w jakiejś firmie rzeczywiście powstaje. Często przyjmuje się, że dowodem na utworzenie nowego miejsca pracy jest **przyrost netto miejsc pracy w danym przedsiębiorstwie w związku z realizacją nowej inwestycji w stosunku do średniego zatrudnienia w okresie przed dniem rozpoczęcia tej inwestycji, wynoszącym np. rok czy pół roku**. Zakłada się również, że **nowe miejsce pracy powinno być trwałe, czyli pozostawać bez zmian przez np. dwa lata**.

Warto bowiem pamiętać, że przyjęcie nowego pracownika niekoniecznie oznacza utworzenie przez firmę nowego miejsca pracy i związanego z nim nowego stanowiska pracy. Można przecież przyjąć go w miejsce innego, zwolnionego lub przebywającego na zwolnieniu czy urlopie. Dodatkowo, obecna niestabilna sytuacja gospodarcza a także specyfika działania różnych firm, wymusza częste zmiany struktury zatrudnienia (zmiana stanowisk, reorganizacja zespołów) a ich skład osobowy również nie jest stały (rotacja pracowników).

Oczywiście, dla samej firmy może mieć mniejsze znaczenie określenie, czy jest to faktycznie nowe miejsce pracy czy tylko zmiana stanowisk lub nieunikniona rotacja pracowników. Zdarza się jednak, że inwestorzy ubiegają się o dotacje

państwowe wypłacane właśnie z tytułu utworzenia i utrzymania przez określony czas nowego miejsca pracy. Będzie ono zawsze mniejszą lub większą inwestycją, gdyż wymusza na przedsiębiorcy zakup wszelkiego rodzaju wyposażenia, na którym będzie pracował nowo zatrudniony pracownik. Nic dziwnego zatem, że firmy planujące stworzenie nowych miejsc pracy starają się o wsparcie finansowe. Dotacje na ten cel mogą znacząco poprawić sytuację inwestorów: w 2016 r. PUP mogły refundować koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w wysokości nawet 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia na jedno stanowisko pracy.

ZASOBY WŁASNE

Zasoby własne to wszystko, co jest potrzebne do wyprodukowania danego wyrobu lub wygenerowania danej usługi, a czym aktualnie swobodnie dysponujemy i co możemy przeznaczyć do realizacji założonego planu/projektu. Mogą to być:

- surowce i materiały,
- moce przerobowe (produkcyjne) liczone czasem dostępności maszyn i urządzeń (odpowiednich rodzajów) oraz pracowników (odpowiednich zawodów i specjalności),
- budynki i pomieszczenia,
- media zasilające,
- narzędzia,
- środki finansowe.